

prima instanță: L. Chirică
instanța de apel: M. Antonov, G. Druguș, S. Vrabii

dosarul nr. 2r-597/14

D E C I Z I E

11 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Novac
Judecătorii Oleg Sternioală și Tatiana Vieru

examinînd recursul declarat de către Cernean Victor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Zinaidei Cernean
împotriva lui Victor Cernean cu privire la încasarea pensiei de întreținere a
copiilor,
împotriva încheierii Curții de Apel Bender din 18 martie 2014, prin care
apelul declarat de către Cernean Victor a fost restituit ca fiind depus înafara
termenului,

c o n s t a t ă

La 13 mai 2005, Cernean Zinaida a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Victor Cernean cu privire la încasarea pensiei de întreținere a
copiilor.

În motivarea acțiunii Cernean Zinaida a menționat că la 24 iunie 1994 a
încheiat căsătoria cu Victor Cernean, care a fost desfăcută la 21 noiembrie 2004.
Din căsătorie au două fiice: Cristina născută la 29 septembrie 1994 și Daniela
născută la 23 ianuarie 2002.

După desfacerea căsătoriei fiicele au rămas la întreținerea ei, iar pîrîtul nu le
acordă nici-un ajutor material. Totodată susține că locul de aflare a lui Cernean
Victor nu îi este cunoscut.

Solicită Cernean Zinaida încasarea din contul lui Cernean Victor pensia de
întreținere a copiilor Cernean Cristina și Cernean Daniela:

- în mărime de 1/3 din salariul mediu pe republică începînd cu 13 mai 2005
pînă la majoratul fiicei Cristina;
- în mărime de ¼ din salariul mediu pe republică începînd cu 29 septembrie
2012 pînă la atingerea majoratului de către fiica Daniela. Totodată se mai solicită
ca să fie dispusă căutarea lui Victor Cernean născut la 03 aprilie 1973, deoarece nu
se cunoaște locul de aflare a acestuia.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 30 mai 2005, s-a dispus de al anunța
în căutare pe Cernean Victor anul nașterii 03 aprilie 1973 în satul Tănătari, raionul
Căușeni, cetățean a Republicii Moldova (f.d.12).

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 30 mai 2005, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat din contul lui Cernean Victor în beneficiul Zinaidei Cernean pensia de întreținere a fiicelor: Cernean Cristina anul nașterii 29 septembrie 1994 și Cernean Daniela anul nașterii 23 ianuarie 2002 în mărime de 1/3 din toate veniturile până la atingerea majoratului fiicei Cristina și în mărime de ¼ din toate veniturile până la atingerea majoratului fiicei Daniela, începând cu 13 mai 2005.

S-a încasat din contul lui Cernean Victor în beneficiul statului suma de 150 lei taxa de stat (f.d.13).

La 30 ianuarie 2014, Cernean Victor a declarat apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d.18).

Prin încheierea Curții de Apel Bender din 18 martie 2014, apelul declarat de către Cernean Victor a fost restituit din motiv că a fost depus înafara termenului legal.

La 29 aprilie 2014, Cernean Victor a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu repunerea în termen a apelului și restituirea pricinii spre judecare în instanța de fond.

Recurentul în motivarea recursului a invocat că prin restituirea cererii de apel de către Curtea de Apel, i-a fost îngăduit accesul la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

La 16 aprilie 2014, Curtea de Apel a expediat în adresa lui Cernean Victor copia încheierii din 18 martie 2014 (f.d.35).

Potrivit copiei de pe înscrisul anexat de către recurent la cererea de recurs, se atestă că ultimul a recepționat copia încheierii instanței de apel, la 18 aprilie 2014 (f.d.40).

Conform art. 111 alin. (3) Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În urma celor enunțate, prin prisma normei citate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cernean Victor este depus în termen.

În motivarea cererii de recurs recurentul a menționat că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Bender din 18 martie 2014, repunerea cererii de apel depuse de către Cernean Victor în termen și restituirea pricinii spre judecare în instanța de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din actele pricinii rezultă că la 30 mai 2005 prin hotărârea Judecătorei Căușeni a fost admisă acțiunea.

La 30 ianuarie 2014, Cernean Victor a declarat apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, din motiv că despre hotărârea primei instanțe a aflat de la executorul judecătoresc la 22 ianuarie 2014 (f.d. 18).

Prin încheierea Curții de Apel Bender din 18 martie 2014, i s-a refuzat apelantului în repunerea cererii de apel în termen, fiindu-i restituită ca depusă tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea lui Cernean Victor cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC (lege în vigoare la data pronunțării hotărârii), termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data comunicării hotărârii motivate dacă legea nu dispune altfel.

La acest capitol este de reținut că legislatorul expres a prevăzut că termenul de declarare a apelului este de 15 zile din data comunicării hotărârii motivate-

Încălcând norma legală enunțată, Judecătoria Căușeni nu a expediat hotărârea emisă la 30 mai 2005, astfel Cernean Victor a fost în imposibilitate de a cunoaște despre hotărârea emisă de către prima instanță, pentru a se încadra în termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate din oficiu prin executorul judecătoresc din subdiviziunea teritorială respectivă a Departamentului executare a deciziilor judiciare de pe lângă Ministerul Justiției sau printr-o delegație judiciară.

Conform art. 102, alin. (1) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Conform art. 104, alin. (5) CPC, persoanele cu domiciliu sau cu reședință necunoscută sînt citate potrivit art. 108.

Potrivit art. 108 CPC, dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală. Citația se publică într-un ziar republican sau local mai răspîndit în cazul în care instanța consideră că o astfel de măsură este necesară. Publicarea citației în ziar se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței de judecată. În cazuri de urgență, președintele instanței poate reduce acest termen la 5 zile. În cazul în care pîrîtul se prezintă în judecată și dovedește că

citarea prin publicitate s-a făcut cu rea-voință, reclamantul suportă cheltuielile de citare prin publicitate chiar dacă este în câștig de cauză, iar toate actele de procedură posterioare încuviințării acestei citări se anulează. Dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut, instanța va examina pricina după expirarea termenului de publicitate.

Prima instanță, constatînd cu certitudine că locul de aflare a lui Cernean Victor nu este cunoscut, nu a întreprins nicio măsură pentru a-l înștiința, conform normelor de drept procedurale enunțate supra.

Totodată este de menționat că Judecătoria Căușeni a emis încheierea din 30 mai 2005, prin care s-a dispus căutarea lui Cernean Victor și tot la această dată s-a pronunțat hotărîrea privind încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor din contul ultimului.

Astfel, prima instanță pripit a finalizat examinarea pricinii date, fără a acorda termen pentru a executa încheierea emisă.

Așadar, Cernean Victor a fost în imposibilitate de a se încadra în termenul de 15 zile pentru a contesta hotărîrea primei instanțe cu apel, întrucît a aflat despre examinarea pricinii de la executorul judecătoresc, la 22 ianuarie 2014, cînd termenul prevăzut de lege deja a expirat.

În conformitate cu art. 362 alin. (4) CPC, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Instanța de recurs consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel că Cernean Victor a cunoscut despre emiterea hotărîrii de către prima instanță la 30 mai 2005, din motiv că a achitat în anul 2005, plăți cu titlu de pensie alimentară în sumă de 250 lei.

Cu referire la constatările instanței de apel, Completul menționează că din materialele pricinii nu rezultă că Curtea de Apel ar fi examinat dispozițiile de plată prin care se afirmă că Cernean Victor ar fi achitat sume cu titlu de pensie alimentară în anul 2005, pentru a putea constata cu certitudine începutul curgerii termenului de prescripție, fapt, care este negat de către Cernean Victor în motivarea cererii de recurs.

Iar actele pricinii denotă faptul că Cernean Victor ar fi cunoscut în general despre existența litigiului intentat la cererea de chemare în judecată a Zinaidei Cernean.

Reieșind din cele enunțate instanța de recurs, conchide necesar de a repune pe Cernean Victor în termenul de declarare cu apel, deoarece încălcarea termenului nu îi poate fi imputată acestuia.

Or, prin prisma art. 2 CPC și art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale restituirea cererii de apel în circumstanțele enunțate duce la îngrădirea accesului liber la justiție, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6 paragraful 1 din Convenție. În favoarea

concluziei enunțate, instanța de recurs invocă hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Clionov împotriva Moldovei.

Instanța de apel nu a ținut cont de cele enunțate și neîntemeiat a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, restituind cererea de apel lui Cernean Victor ca fiind depusă tardiv.

Totodată instanța de recurs, remarcă că instanța de apel examinând cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului înaintată de către Cernean Victor, fapt ce rezultă din partea motivantă a încheierii contestate, a evitat să se expună și în dispozitivul acesteia.

Pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părții de acces la justiție, luând în considerație circumstanțele stabilite în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Cernean Victor, de a casa încheierea Curții de Apel Bender din 18 martie 2014, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie admis demersul lui Cernean Victor cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și remiterea pricinii spre judecare a apelului în fond în aceeași instanță.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Cernean Victor.

Se casează încheierea Curții de Apel Bender din 18 martie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Zinaidei Cernean împotriva lui Victor Cernean cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor, cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care:

Se admite demersul lui Cernean Victor cu privire la repunerea cererii de apel în termen.

Se repune Cernean Victor în termenul de declarare a apelului, cu restituirea pricinii spre judecarea apelului în fond la Curtea de Apel Bender.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător

Svetlana Novac

Judecătorii

Oleg Sternioală

Tatiana Vieru